

सन २०१७-१८ या वित्तीय वर्षात पुनर्वसन
तत्त्वावरील स्वयंसेवी संस्थांना सहायक
अनुदान वितरित करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: कुनिका २०१७/प्र क्र २४४/आरोग्य-५
गोकुळदास तेजपाल रुग्णालय आवार, ८ व १० वा मजला
मुंबई- ४००००१
दिनांक: २८ मार्च, २०१८

वाचा -

- १) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: कुनिका २०१७/प्र.क्र.२४४/आरोग्य-५, दि.२१ मार्च, २०१२.
- २) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०१७/ प्र.क्र.७५/अर्थ-३, दि.१८ एप्रिल, २०१७.
- ३) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०१७/प्र.क्र.९४/अर्थ-३, दि.३० जून, २०१७.
- ४) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०१७/प्र.क्र.७५/अर्थ-३, दिनांक ०६ फेब्रुवारी, २०१८.
- ५) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: कुनिका २०१७/प्र.क्र.२४४/आ-५, दि.२२/०८/२०१७
- ६) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: कुनिका २०१७/प्र.क्र.२४४/आ-५, दि.३०/१२/२०१७
- ७) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: कुनिका २०१७/प्र.क्र.२४४/आ-५, दि.०७/०२/२०१८.
- ८) सह संचालक, आरोग्य सेवा (कुष्ठ व क्षय), पुणे यांचे क्र. ससंआसे/कुष्ठ व क्षय/ कक्ष १०२/पुनर्वसन तत्व प्रस्ताव/२७७७-७९/२०१८, दि. ०१/०२/२०१८.
- ९) आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई यांचे शिफारस पत्र संआसे/सन २०१७-१८/वित्तीय वर्षातील /पुनर्वसन तत्वावर स्वयंसेवी/ अनुदान/कक्ष-१८/३७४-७५/२०१८, दि.१९/०३/२०१८

प्रस्तावना -

उपरोक्त संदर्भाधीन अनुक्रमांक-१ येथील शासन निर्णयानुसार पुनर्वसन तत्त्वावरील कुष्ठरुग्णांसाठी रु.२,०००/- प्रमाणे प्रतीरुग्ण व दरमहा संस्थेने प्रत्यक्ष भरती केलेल्या रुग्णांप्रमाणे अनुदान देण्यात येते. संदर्भाधीन क्र. ८ व ९ अन्वये प्राप्त प्रस्तावानुसार सन २०१७-१८ या आर्थिक वर्षामध्ये पुनर्वसन तत्त्वावरील कुष्ठरुग्णांसाठी स्वयंसेवी संस्थांना सहायक अनुदान देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

पुनर्वसन तत्त्वावरील स्वयंसेवी संस्थांना सहायक अनुदाने देण्यासाठी ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर) या उद्दिष्टाखाली रु.३,५०,००,०००/- (तीन कोटी पन्नास लाख) इतके सहायक अनुदान (योजनेतर) सन २०१७-१८ या वर्षाकरीता अर्थसंकल्पित करण्यात आले आहे. सदर अनुदानातून संदर्भाधीन शासन निर्णय क्र. ५ अन्वये नमूद स्वयंसेवी संस्थांना रु.४४,६६,००० /- (रुपये चव्वेचाळीस लाख सहासष्ट हजार फक्त) इतके सहायक अनुदान वितरीत करण्यात आलेले आहे. तसेच संदर्भाधीन शासन निर्णय क्र.६ अन्वये नमूद स्वयंसेवी संस्थांना “ रु.१,०४,२०,४८६/- (रु.एक कोटी, चार लाख, वीस हजार चारशे शहाऐंशी फक्त) इतके सहायक अनुदान वितरीत करण्यात आलेले आहे. संदर्भाधीन शासन निर्णय क्र.७ अन्वये नमूद स्वयंसेवी संस्थांना “ रु.२२,७४,६३३/- (रु.बाव्वीस लाख चौ-याहत्तर हजार सहाशे तेहतीस फक्त) इतके सहायक अनुदान वितरीत करण्यात आलेले आहे

२. सन २०१७-१८ या वर्षाकरीता मागणी क्रमांक आर-१, २२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य (०१) (१८) कुष्ठरोग मुक्त झालेल्या रोग्यांना पुनर्वसनासाठी सहायक अनुदान (२२१० ०७४५)) या लेखाशिर्षाखाली ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेतर) या उद्दिष्टाखाली रु.३,५०,००,०००/- (तीन कोटी पन्नास लाख) इतके अनुदान उपलब्ध झालेले आहे. वित्त विभागाच्या क्र. अर्थसं-२०१७/प्र.क्र.९४/अर्थ-३, दि. ३०/०६/२०१७ च्या परिपत्रकान्वये महसूली लेख्यातील निधी ७० टक्के निधीच्या मर्यादेत निधी वितरीत करावयाचे निर्देश दिलेले होते. आता वित्त विभागाच्या दि.०६/०२/२०१८ च्या शासन निर्णयान्वये महसूली कार्यक्रम खर्चाची मर्यादा ८० टक्के एवढी विहित करण्यात आली आहे.

३. प्राप्त अनुदानापैकी ८० टक्के म्हणजेच रु.२,८०,००,०००/- (रु.दोन कोटी ऐंशी लाख) इतके अनुदान उपलब्ध करून देण्यात आलेले आहे. उपलब्ध अनुदानातून फेब्रुवारी २०१८ अखेर रु. १,७१,६१,११९/- वजा जाता रु. १,०८,३८,८८१/- (रु.एक कोटी आठ लाख अडतीस हजार आठशे एक्याऐंशी फक्त) इतके अनुदान शिल्लक आहे.

संदर्भाधीन क्र.९ अन्वये प्राप्त प्रस्तावानुसार खाली दर्शविल्याप्रमाणे स्वयंसेवी संस्थांना एकूण रु.७२,७८,०१२/- (रु.बहात्तर लाख अठ्ठयाहत्तर हजार बारा फक्त)इतके सहायक अनुदान दिनांक २१ मार्च, २०१२ च्या शासन निर्णयातील अटीच्या पूर्ततेच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र	संस्थेचे नाव	कालावधी	प्रत्यक्ष हजर रुग्ण	देय अनुदान
१	महारोगी सेवा समिती, आनंदवन, वरोरा, जि.चंद्रपूर	जुलै २०१७ ते सप्टेंबर २०१७	१८००	रु.३६,००,०००/-
२	महारोगी आश्रम काशीखेड, ता.धामणगाव रे जि.अमरावती	जुलै २०१७ ते डिसेंबर २०१७	४८	रु. ९१,९६९/-
३	विदर्भ महारोगी सेवा मंडळ,	जुलै २०१७ ते	६३०	रु. १२,२८,१०६/-

अ.क्र	संस्थेचे नाव	कालावधी	प्रत्यक्ष हजर रुग्ण	देय अनुदान
	तपोवन, जि.अमरावती	डिसेंबर २०१७		
४	श्री.गुरुदेव कुष्ठसेवा मंदिर, आमला विश्वेश्वर, जि.अमरावती	जानेवारी २०१७ ते डिसेंबर २०१७	७८	रु. १,५१,१३७/-
५	महात्मा गांधी शिक्षण संस्था चावर्दा, जि.बुलढाणा	एप्रिल २०१७ ते सप्टेंबर २०१७	२४०	रु. ४,३१,०००/-
६	कुष्ठरोग निवारण समिती शांतीवन नेरे, जि.रायगड	एप्रिल २०१७ ते जून २०१७	१२०	रु. २,२६,४६२/-
७	सॅनिटोरिअम फॉर लेप्रसी पेशंट वीरमांडकी, जि.पुणे	जानेवारी २०१७ ते सप्टेंबर २०१७	१९१	रु. ३३,४०२३/-
८	अखिल भारतीय कुष्ठरोग निवारण समिती शिरूर, जि.पुणे	जानेवारी २०१७ ते सप्टेंबर २०१७	१०२	रु. १,९९,४७९/-
९	कुष्ठरोग पुनर्वसन केंद्र गौरापूर वडाळा मिशन, ता.नेवासा, जि.अहमदनगर	जानेवारी २०१७ ते जून २०१७	९०	रु. १,५३,४८४/-
१०	महारोगी सेवा समिती दत्तपूर, वर्धा	एप्रिल २०१७ ते डिसेंबर २०१७	४४२	रु. ८,६२,३५२/-
	एकूण		३७४१	रु.७२,७८,०१२ /-

४. वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०१७/प्र.क्र.७५/अर्थ-३, दि.१८ एप्रिल, २०१७ मध्ये नमूद केल्यानुसार योजनेस प्रशासकीय मान्यता प्राप्त झाली असल्यास तसेच खर्चासाठी तरतूद उपलब्ध असल्यास व खर्च मंजूरीचे विभागास वित्तीय अधिकार असल्यास वित्त विभागाच्या सहमतीची आवश्यकता नाही. तसेच परिपत्रकात नमूद केल्यानुसार स्वयंसेवी संस्थेचे मागील अनुदान खर्चासंबंधातील उपयोगिता प्रमाणपत्र व संबंधित स्वयंसेवी संस्थेचा सनदी लेखापालाचा लेखापरीक्षण अहवाल सादर करण्यात आला आहे. त्यामुळे विभागीय स्तरावर प्रस्तावास मान्यता देण्यास हरकत नसावी.

५. सन २०१७-१८ या वित्तीय वर्षात पुनर्वसन तत्त्वावरील स्वयंसेवी संस्थांना सहायक अनुदान वितरणाचा प्रस्ताव, महाराष्ट्र विनियोजन अधिनियम, २०१७ निधी वितरणाबाबत वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०१७/प्र.क्र.७५/अर्थ-३, दि.१८ एप्रिल, २०१७ सोबतच्या परिशिष्टातील मुद्दा क्र.८ समोर नमूद तपासणीसूचीनुसार तपासला असून मुद्दा क्र.३ ते ९ मधील सर्व अटींची पूर्तता होत आहे. तसेच सदर शासन परिपत्रकातील परिच्छेद ७ ते १८ मधील सर्व अटींची पूर्तता होत आहे, असे प्रमाणित करण्यात येत आहे. तसेच वित्त विभाग, शासन परिपत्रक, दि.१८ एप्रिल, २०१७ अन्वये दिलेल्या सुचनांनुसार, सन २०१७-१८ या वित्तीय वर्षात पुनर्वसन तत्त्वावरील स्वयंसेवी संस्थांना यापुर्वी वितरीत केलेल्या निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर केले आहे. यापुर्वी वितरीत केलेल्या निधीच्या अनुषंगाने लेखापरीक्षण /महालेखापाल यांचे गंभीर आक्षेप नाहीत. या

योजनेतर्गतचा निधी लाभार्थ्यांच्या थेट खात्यात जमा होत नाही. सदर योजनेतर्गत वस्तू खरेदी प्रस्तावात खरेदी नियोजन करण्यात येते व आवश्यकतेनुसार दरकरारावर खरेदी करण्यात येते. तसेच भांडवली वस्तूंच्या खरेदीनंतर डेड स्टॉक रजिस्टरमध्ये नोंद घेण्यात येते. सदर योजनेच्या संबंधित लेखाशिर्षाखाली एक वर्ष जुने संक्षिप्त देयक प्रलंबित नाही.

६. सहसंचालक (कुष्ठ व क्षय), पुणे यांना नियंत्रक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात आले असून त्यांनी वरील अटी पूर्ण केल्याची खातरजमा करून संबंधित अनुदान अदा करण्याची कार्यवाही करावी. तसेच सदर अनुदानाशी संबंधित देयके अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई यांचेकडे सादर करणेसाठी सहाय्यक संचालक, आरोग्य सेवा (कुष्ठरोग) यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. त्यांनी मंजूर अनुदानापेक्षा जास्त खर्च करू नये व खर्चाचा ताळमेळ घालून अहवाल तसेच उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर करावे.

७. याबाबतचा खर्च मागणी क्र.आर-१, २२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य (०१)(१८) कुष्ठरोग मुक्त झालेल्या रोग्यांना पुनर्वसनासाठी सहाय्यक अनुदान (२२१० ०७४५), ३१, सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर) या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा व चालू वित्तीय वर्षाच्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

८. सदर आदेश वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०१७/प्र.क्र.७५/अर्थ-३, दि.१८ एप्रिल, २०१७ अन्वये त्या विभागाने प्रशासकीय विभागांना प्रदान केलेल्या अधिकाराच्या अधीन राहून निर्गमित करण्यात येत आहे.

९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८०३२७१९२४५८१०१७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सं.रा.मोरे)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१) महालेखापाल, महाराष्ट्र -१ (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखापरीक्षा), मुंबई.

२) जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे.

३) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.

४) निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई.

- ५) संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई
- ६) सहसंचालक, आरोग्य सेवा (कुष्ठ व क्षय), पुणे
- ७) सहसंचालक, आरोग्य सेवा (अर्थ व प्रशासन), मुंबई.
- ८) वित्तविभाग, (व्यय.१३) मंत्रालय, मुंबई.
- ९) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, (अर्थसंकल्प), मंत्रालय, मुंबई/निवडनस्ती (आरोग्य-५)